



Uddannelses- og Forskningsministeriet

hoeringssvar@ufm.dk

CC: Louise Kornmaaler (lok@ufm.dk), Pia Edvardsen (paee@ufm.dk)

27. februar 2026

Høringssvar til udkast til lovforslag om styrkede rammer for viden- og teknologioverførsel fra forskningsinstitutioner til virksomheder

Lif takker for muligheden for at afgive høringssvar på udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde, som er sendt i høring af Uddannelses- og Forskningsministeriet, og som følger op på den politiske aftale om styrket viden- og teknologioverførsel af 26. januar 2026.

Lif stiller sig gerne til rådighed for dialog om lovforslagets udmøntning og de praktiske konsekvenser for samarbejdet mellem lægemiddelindustrien og danske forskningsinstitutioner.

Overordnede bemærkninger

Lif bakker op om den overordnede målsætning om at styrke rammerne for viden- og teknologioverførsel fra offentlige forskningsinstitutioner til virksomheder. Der er uforløst potentiale, og et velfungerende samspil mellem offentlige forskningsmiljøer og private virksomheder er afgørende for, at forskningsbaseret viden omsættes til nye løsninger og produkter til gavn for dansk vækst og konkurrenceevne. Kort sagt, det er helt centralt for Danmarks økonomiske vækst, at vi bliver endnu bedre til at kommercialisere opdagelser gjort på de danske forskningsinstitutioner.

Lif støtter således lovforslaget, som vi ser som et skridt i den rigtige retning, men peger særligt på seks forhold, beskrevet i det følgende, som afgørende for, at loven får den ønskede effekt for øget innovationssamarbejde.

Lif ser positivt på ambitionen om at skabe mere sammenhængende og tidssvarende regler. Samtidig er det afgørende, at ændringerne ikke utilsigtet reducerer virksomhedernes incitament til at indgå samarbejder med offentlige forskningsinstitutioner i Danmark.

Godt med justering af universitetslovens formålsbestemmelse, men også behov for at styrke fokus på innovationssamarbejde med etablerede virksomheder

Lif støtter, at det med lovforslaget bliver slået fast, at "universitetet har til opgave at understøtte videnbaseret innovation baseret på sine uddannelses- og forskningsaktiviteter, herunder gennem etablering af nye, videnbaserede virksomheder."

Lif vil understrege, at selvom det er rigtigt, at universiteterne allerede i dag kan operere med virksomhedssamarbejde og kommercialisering af opfindelser, kan der også på dette område gøres meget mere. I den forbindelse vil vi rejse den bekymring, at der i lovforslaget er stort fokus på etablering af nye virksomheder (iværksætteri). Vi minder om, at mens det er vigtigt at understøtte iværksætteri, er

det mindst lige så væsentligt, at forskningsinstitutionerne bidrager til, at etablerede virksomheder får bedre adgang til at arbejde videre med ny forskningsbaseret viden og på den baggrund udvikler nye løsninger og produkter. Lif foreslår i den forbindelse, at der i den indsatte formulering i § 2, stk. 3, tilføjes "... herunder etablering af nye, videnbaserede virksomheder *samt innovationssamarbejde med etablerede virksomheder.*"

Lif støtter ligeledes, at det bliver understreget i bemærkningerne til lovudkastet, at indsatsen ikke har til formål at generere økonomisk overskud til universiteterne. I lighed med Taskforce for styrket viden- og teknologioverførsel vil Lif anføre, at mens det er forskningsinstitutionernes opgave at bedrive forskning, der kan føre til nye opfindelser, så er det entydigt en opgave for det private marked at kommercialisere disse opfindelser. Det er derfor væsentligt at holde fokus på at sikre attraktive vilkår for virksomheders kommercialisering af forskningsresultater.

Vigtigt med harmonisering af regler og standardkontrakter, men også vigtigt med fleksibilitet for iværksættere og virksomheder

For lægemiddelindustrien er klare og forudsigelige regler for immaterielle rettigheder en grundlæggende forudsætning for kommercialisering af forskningsresultater. Lægemiddelindustrien er en forskningsintensiv branche og står i dansk kontekst for op mod 1/3 af al privat forskning, som bliver udført i Danmark. Klare, forudsigelige og internationalt konkurrencedygtige rammevilkår for samarbejde med universiteter og andre forskningsinstitutioner er derfor af helt central betydning.

Det har hidtil været unødvendigt komplekst at opnå en aftale om brug af opfindelser gjort på forskningsinstitutionerne, og det har været præget af forskellige forståelser af de juridiske vilkår på forskellige institutioner – endog mellem institutter på samme institutioner.

Lif bakker op om – og har været glade for at kunne bidrage til udviklingen af – de nye standardkontrakter for licensering, herunder mere ensartede juridiske og kommercielle vilkår, så der kan komme større gennemsigtighed, og forhandlingerne kan forenkles og lettes.

Det er samtidig væsentligt, at der stadig er tilstrækkelig fleksibilitet til at indgå specifikke samarbejdsaftaler, der afspejler projektets karakter, risikofordeling og parternes bidrag. Det er afgørende, at reglerne ikke bliver unødigt rigide, men giver mulighed for konkrete og fleksible aftaleløsninger. Ensartede eller standardiserede modeller vil ikke nødvendigvis være hensigtsmæssige i forskningssamarbejder, der spænder fra tidlig, grundlæggende forskning til mere anvendelsesorienterede projekter tæt på markedet. Derfor er det vigtigt, som det fremgår af lovforslaget, at ingen iværksættere eller virksomheder bliver tvunget til at bruge de standardkontrakter.

Væsentligt med realistisk prissætning og fortolkning af statsstøtte

Statsstøttereglerne skal overholdes. Samtidig er Lif enig med taskforcen i, at såfremt en kommende EU-regulering giver nye muligheder for at yde statsstøtte, fx via salg af patenter og licenser fra forskningsinstitutionerne til under markedspris, bør det nationale regelgrundlag på området ikke være til hinder for dette.

Det kan være komplekst at afgøre markedsværdien af en opfindelse, og dermed hvorvidt der er tale om statsstøtte. Det har været en konkret barriere i forbindelse med forhandlinger om brug af opfindelser gjort på universiteterne, da der har været en udbredt bekymring for at komme til at sælge opfindelser for 'billigt'. Der er imidlertid ofte langt fra opfindelser til faktisk anvendelse af en opfindelse som konkret løsning eller nyt produkt. Lægemiddelindustrien er fx kendetegnet ved omfattende og lange

udviklingsforløb, betydelige investeringer og kompleks regulering. Undervurderer man dette omfattende arbejde fra opfindelse til faktisk brug af opfindelsen, betyder det, at der vil være en tendens til at overvurdere værdien af opfindelsen.

Som det fremgår af lovforslaget, vil det fortsat være institutionernes ansvar, at de lever op til statsstøttere reglerne. Lif anbefaler dog, at der i forlængelse af lovarbejdet udarbejdes en statsstøtte-guide for at sikre, at fortolkningen af reglerne er ensartet på tværs af institutionerne, og at henvisning til statsstøtte ikke bruges som et argument for at overvurdere værdien af en opfindelse.

Grundprincippet bør være, at den, der påtager sig den kommercielle risiko ved at udnytte retten til en opfindelse erhvervsmæssigt, naturligvis også skal have den største andel af de fremtidige indtægter.

I forhold til spørgsmålet om ejerandele, er Lif enig i, at høje ejerandele i selskaber, som loven tillader i dag, kan medføre, at det er vanskeligt at tiltrække andre investorer. Lif bakker derfor op den nye begrænsning af ejerandel på 5%.

Bedre mulighed for nyttiggørelse af viden og incitamenter for innovation

Det er helt generelt væsentligt, at universiteternes innovationsarbejde bliver styrket og professionaliseret. De foreslåede ændringer skal udmøntes i nye smidige samarbejdsprocesser og hurtig igangsætning af projekter, da tidsfaktoren ofte er afgørende for virksomhedernes beslutning om samarbejde og investering.

Lif bakker op om, at lovgivningens ramme udvides, så andre frembringelser end patenterbare opfindelser (fx knowhow, forretningsmodeller, copyrights og i stigende grad software og kunstig intelligens) kan nyttiggøres kommercielt.

Ovenstående bør ske på en måde, så det ikke reducerer den enkelte forskers incitamenter for at udvikle sine ideer. Tværtimod bør den enkeltes incitamenter til nyttiggørelse af opfindelser og ideer styrkes. Det kan være via meritering og/eller ved honorering. Lif bakker derfor op om de foreslåede ændringer i forskerpatentloven, der giver mulighed for, at institutionerne kan honorere arbejdstagere, som har gjort en frembringelse.

Muligheder for udleje eller fremleje af lokaler til virksomheder og forskerparker med videre

Lif finder det positivt, at lovgrundlaget revideres, så universiteterne som noget nyt får mulighed for at indgå aftaler om at udleje eller fremleje lokaler til virksomheder i forbindelse med aktiviteter, som er knyttet til universitetets formål, og til forskerparker. Ændringerne vil skabe mulighed for at skabe levende innovationsmiljøer på og omkring landets forskningsinstitutioner og er mere i overensstemmelse med et moderne videnssamfund, hvor viden ikke alene skabes på offentlige forskningsinstitutioner, men i samspil mellem offentlige og private parter. Potentialet er stort, fx i det nye innovationsdistrikt i København.

Succes forudsætter dog en målrettet indsats for at tydeliggøre, hvorfor de globale virksomheder skal vælge lokalisering i Danmark i en situation, hvor der er stor global konkurrence om at tiltrække private investeringer.

Implementering og opfølgning: Behov for klare målsætninger

Implementeringen af lovforslaget bør ske med fokus på administrativ enkelhed, så nye regler ikke medfører øget administration og øgede omkostninger for virksomheder.

Det er positivt, at universiteterne har fået finansiering til at opbygge og styrke innovationsindsatsen, da de har udtrykt, at det har været vanskeligt at prioritere opgaven på grund af manglende finansiering. Der har samtidig været gjort forsøg på at skabe modeller, som har placeret udgifter til universiteternes innovationsaktiviteter hos virksomheder, hvilket, jf. ovenstående, har været kontraproduktivt i forhold til at få nye opdagelser gjort på forskningsinstitutionerne bragt i anvendelse.

Lif anbefaler dog i den forbindelse, at der opstilles nogle få, klare målsætninger, også så det er klart, hvordan indsatsen måles og belønnes. Klare mål vil også bidrage til at sikre sammenhæng i indsatsen på tværs af institutionerne. Det er vigtigt, at der skabes rammer, som skaber gennemsigtighed og tydelige roller, og samtidig at loven og de nye midler rent faktisk understøtter innovationssamarbejder og etablering af nye virksomheder. Lif anbefaler samtidig, at forskningsinstitutionerne forpligtes til årligt at afrapportere på deres innovationsaktiviteter, samt at der evalueres på lovændringerne (og udmøntningen af nye midler til innovationsaktiviteter) inden for en overskuelig årrække.

Lif anbefaler videre, at der i loven indskrives, at forskningsinstitutionerne forpligtes til at indgå i dialog med erhvervsliv og andre interessenter (fx private fonde) om udmøntning af midlerne for at sikre, at nye dedikerede innovationsmidler anvendes så effektivt som muligt og med størst mulig impact. Det kunne fx være i innovationsråd eller lignende, som involverer lokale, relevante repræsentanter. Samtidig vil dialogen mellem forskningsinstitutionerne og repræsentanter fra erhvervslivet og private fonde kunne bidrage til at sikre større sammenhæng mellem private og offentlige investeringer.

Med venlig hilsen



Anders Hoff

Politisk chef for forskning og innovation